

Oppsummering av innspill fra Miljørådet ved NMBU 23.01.2020

Ås kommunes handlingsplan for klima og energi

Innspill og spørsmål vedr. presentasjonen fra Ås kommune:

Spørsmål om statistikk som viser direkte klimagassutslipp: Fanger utslippstallene opp aktivitet i Ås kommune? Innspill om å klargjøre om vi legger scope 1, 2 eller 3 til grunn. Hvilken el-mix er lagt til grunn for statistikken?

Kommentar: Kommunen må primært bruke tilgjengelig statistikk/tall fra Miljødirektoratet og Viken fylkeskommune, da vi ikke har ressurser til å hente inn egne tall/indikatorer utover egen drift. I klimagassregnskapet som skal ligge til grunn for handlingsplanen, skal det komme klart fram hva som er inkludert i utslippstallene, og hvilke svakheter det har.

Innspill fra workshop-del:

Deltakerne fikk spørsmål om å skrive ned alle klimatiltak de mente var viktige innen ulike satsingsområder.

Om behandlingen av innspillene under:

Ingen farge = Inne i tiltak allerede, markert med kode hvilket mål tiltaket ligger inne

Grønn farge - tiltak tas med som nye tiltak i planen

Blå farge - Tiltak spilles videre til nasjonale /regionale myndigheter evt. næring/organisasjoner

Lilla farge = innspill til rullering av tiltaksplaner

Gul farge = Innspillet tas med i tiltaksbank

Transport (både store og små kjøretøy): Arealplanlegging, sykling og gange, drivstoff /kjøretøytologi:

- Ladestasjoner – T5
- Bildelingsordninger- T3
- Direktebuss Nordby/Vinterbro – Ås sentrum – T1
- Stoppe toget på Ås, flere togavganger – T1
- Massehåndteringsplan – T1
- Krav til busser i Follo: El/biogass – T1, T2
- Fullføre flere av sykkelveiene – T1 + innspill rullering tiltaksplan for sykling og gange
- Direktebuss Oslo (Blindern) til Ås morgen og kveld – T1
- Hjem-jobb-hjem- ordning a la Østfold – T1 + samarbeid VFK
- Elbil-leie i kommunen: Sentrum og i de to studentbyene – T3
- Timeekspresen på Ruter-billett/kort. – T1
- Direktebusser – T1

Forbruk, avfall og avløp: Redusere privat forbruk, avfallshåndtering (gjenbruk resirkulering, delingskultur), klimavennlige løsninger avløp:

- Mer biogassproduksjon – AA2
- «Zero waste challenge»: Kampanjer for å redusere utskrifter og plastforbruk. Reparere framfor å kjøpe nytt. Felles strategier – kampanjer. Tiltaksbank
- Vitenparken som utstillingsvindu og info-kanal - Felles strategier og ID
- Nærings-phd'er (utdanning/forskning) - Tiltaksbank
- Belønningsordninger Felles strategier – kampanjer. Tiltaksbank
- Bedre informasjon Felles strategier – Holdningsskapende arbeid
- Gjenbruk ID6
- Økt grad av materialgjenvinning ID2

Landbruk og mat: Skogs- og landbruksdrift, matproduksjon, matsvinn, biogassproduksjon, fossilfri energi

- Kjøtt -> vegan ID4
- Utnytte husdyrmøkk til biogass – *Ikke så relevant i Ås pga lite husdyr, møkka brukes lokalt på gårdene til gjødsel- men tas med i tiltaksbank*
- Klimarådgeving til alle gårdsbruk i Ås (NMBU utdanner konsulenter) L2

Bygg/ Stasjonær forbrenning/Energiløsninger: Lokal fornybar energi til oppvarming og elektrisitet, klimavennlige bygg/anlegg.

- Alternativ energi – grunnvarme (Solvarme-lagring – Petter Heyerdal) S2
- Solcelleanlegg på kommunale bygninger S2
- Lokal energiproduksjon: Sol og varme. Krav til takvinkler og utnyttning S2 + tiltaksbank
- Mer solenergi/ jordvarme i boliger der ikke fjernvarme er mulig (3) S2
- Solvarme/solceller på alle hus i Ås S2
- Bruke forskning v/ NMBU til CCS/karbonfangst NMBU ansvar

Innspill til forslag til samarbeidsprosjekter som ledelsen ved NMBU og Ås kommune har foreslått:

Oversikten med 10 forslag til samarbeidsprosjekter mellom Ås kommune og NMBU ble presentert, se tabellen under.

Innspillene er tatt med i vurdering av hvilke tiltak som er inkludert i tiltaksplanen.

Forslag til miljøtiltak som NMBU og Ås kommune kan samarbeide om:

Tiltak nr	Beskrivelse av tiltak
1	Etablere bildelings-løsning: Vurdere tre stasjoner; Eika, Nybyen og Ås sentrum.
2	Samarbeid om miljøstandard for bygg. Hvilken dokumentasjon/klimaanalyser bør legges til grunn for valg av materialer? Kommunen har behov for NMBUs kompetanse.
3	Innkjøp – felles rammeavtaler? Spesielt for avfallshåndtering. Hvordan kan kommunen og NMBU jobbe med felles standarder?
4	NMBU som visningsvindu for bærekraft: Alle bærekraftsmål, men spesielt innovasjon og nye løsninger på grønn energi, bygg, overvann/ klimatilpasning, avfall og avløp.
5	Samarbeidsprosjekter landbruk i Ås – rådgiving, piloter, nye klimaløsninger for landbruket
6	Nærings-offentlig Phd: NMBU kan bidra med veiledning. Kommunen må vurdere om dette er aktuelt, og hvilke tema det er behov for kunnskap om.
7	Trekke inn studenter i faglige utredninger/prosjekter som kommunen trenger.
8	Flytting av Veterinærhøgskolen og Veterinærinstituttet: Tiltak for å få nye ansatte og studenter til å reise kollektivt.
9	Gjennomføre reisevaneundersøkelse for NMBU høsten 2020.
10	Legge til rette for flere muligheter for gjenbruk: Mat, møbler, fikselaug og lignende initiativer. Samarbeid med SiÅs

Følgende innspill ble notert til de ulike punktene:

3: Problem at studenter og ansatte må forholde seg til ulike avfallsløsninger på NMBU og hjemme. Bør være samme løsning.

Stort behov for informasjon og opplæring for at folk sorterer riktig. Kan kommunen og NMBU samarbeide?

Massehåndtering: Kommunen bør se til pådriver-prosjekt i Hovin-byen. Hvordan det stilles krav til massehåndtering når det skal lages ny og bedre bydel.

4: Det gjennomføres nå en pilot for å kartlegge hva NMBU bør vise fram og hva forskere og studenter trenger av bistand for å formidle forskning.

5: NMBU hatt samarbeid med Kommunalteknikk om vannprosjekt på Åsmåsan. Positivt – ønsker flere slike prosjekter.

7: Ole Jørgen Hansen har studentoppgaver i sine fag der det kan være aktuelt å samarbeide: Livsløpsanalyser, matsvinn (samarbeid med Vitenparken?). Mulig samarbeid Ås kommune- Østfoldforskning- studenter?

Ønsker at kommunen i større grad synliggjør når studentoppgaver blir brukt som faggrunnlag.

Forslag om å søke om å bli årets miljøkommune, kan da få midler til prosjekter og oppfølging fra fagpersoner (*trenger mer info på dette punktet!*)

8: Stort behov for å sette inn tiltak her når veterinærmiljøet flyttes. Klima Østfold har hatt hjem-jobb-hjemprosjekt bla. i Fredrikstad: Sponsa 50% av månedskort. Kan noe lignende være aktuelt her?

9: Lena har fått spørreskjema fra Miljøpakke Trondheim, og har starta et samarbeid med UiO om felles reisevaneundersøkelse høsten 2020.

10: Sirkulærøkonomi: Anbefaler kommunen å legge ut sommerjobber der problemstillinger innen sirkulærøkonomi blir utredet, eller prosjekter settes i gang. Gjennomføre idekonkurransen? Beste studentidè. Eik ideverksted – premier studentene. Søk Klimasats til samarbeidsprosjekter med studenter/fag og Follo Ren – fokus ombruk.

Legge til rette for matsentral og løsninger som Too good to go med næringslivet.

Matsvinn 2020: Aktuelt prosjekt der man kobler serveringsbransjen med kommunen.

Hvilket av de 10 prosjektene bør vi prioritere å jobbe videre med?

- Nr 3 i kobling med nr 10.
- Nr. 4.